Evropski parlament
2024-2029

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

2024/2019(DEC)

13.2.2025

MNENJE

Odbora za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve

za Odbor za proračunski nadzor

o razrešnici glede izvrševanja splošnega proračuna Evropske unije za proračunsko leto 2023, oddelek III – Komisija, izvajalske agencije in deveti, deseti in enajsti Evropski razvojni sklad
(2024/2019(DEC))

Pripravljavec mnenja: Tomáš Zdechovský

PA_NonLegDec

MNENJE

Odbor za državljanske svoboščine, pravosodje in notranje zadeve poziva Odbor za proračunski nadzor kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje:

1. pozdravlja napredek pri izvajanju nacionalnih programov držav članic v letu 2023; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da kljub zahtevi, da je treba do junija 2024 porabiti vsa sredstva za programsko obdobje 2014–2020, 18 % sredstev Sklada za azil, migracije in vključevanje in 25 % sredstev Sklada za notranjo varnost (ISF), dodeljenih državam članicam za to obdobje, ostaja neprijavljenih;

2. ugotavlja, da je Komisija predlagala povečanje zgornjih meja razdelkov 4 in 6 v okviru vmesne revizije večletnega finančnega okvira, da bi zagotovila zadostna sredstva za izvajanje novega pakta o migracijah in azilu; poudarja, da je treba zagotoviti ustrezno in pravočasno financiranje Unije za države članice in agencije Unije, da bi olajšali učinkovito upravljanje zunanjih meja EU, vključno z ukrepi za preprečevanje nedovoljenih migracij, hkrati pa podprli nemoteno izvajanje prava Unije na področju azila in migracij ter istočasno poskrbeli za spoštovanje temeljnih pravic; poziva Komisijo, naj spremlja, pomaga in nadzoruje pravočasen napredek upravnih, operativnih in pravnih ukrepov, ki jih države članice in agencije Unije potrebujejo, da bi do poletja 2026 lahko v celoti izvajale novi pakt o migracijah in azilu v skladu z roki, določenimi v skupnem izvedbenem načrtu, ki ga je Evropska komisija objavila 12. junija 2024;

3. z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je po podatkih Mednarodne organizacije za migracije (IOM) v letu 2023 na migracijskih poteh po vsem svetu umrlo vsaj 8565 ljudi in da je bilo to leto za migrante najbolj smrtonosno doslej; obžaluje tudi, da se je kljub temu zaskrbljujočemu številu žrtev število migrantov, ki v Unijo prispejo nezakonito, v letu 2023 v primerjavi s prejšnjimi leti še naprej povečevalo; z zaskrbljenostjo ugotavlja, da je med številom izdanih odločb o vrnitvi in številom učinkovito izvedenih vrnitev velika vrzel, pri čemer poudarja, da je potrebna učinkovitejša politika vračanja; ugotavlja tudi, da si mora Komisija bolj prizadevati za pomoč državam članicam pri obravnavanju nezakonitega prehoda meje in uspešnem vračanju državljanov tretjih držav; poziva Komisijo, naj pomaga državam članicam pri obravnavanju nedovoljenih prihodov, zakonitih migracij in vključevanja državljanov tretjih držav, hkrati pa poveča preglednost in odgovornost skladov Unije za notranje zadeve v tretjih državah; opozarja, da bi morala Komisija še naprej ukrepati na področju migracij in azila v okviru zunanjega delovanja, vključno s pristopom Ekipa Evropa, hkrati pa ohraniti vlogo Parlamenta; poziva Komisijo, naj poveča preglednost in odgovornost pri načrtovanju in izvajanju skladov Unije za notranje zadeve v tretjih državah; ponovno poziva Komisijo, naj podpre agencije Unije in države članice pri prenehanju dejavnosti tihotapljenja ljudi in trgovine z njimi v Sredozemlju, da se migranti ne bi odpravljali na življenjsko nevarna potovanja po morju; poziva Komisijo, naj razmisli o novih politikah za obravnavanje nedovoljenih migracij v skladu z načelom nevračanja;

4. je seznanjen s pozivom držav članic v sklepih Evropskega sveta z dne 9. februarja 2023 k mobilizaciji sredstev in virov EU za pomoč državam članicam pri večanju zmogljivosti in infrastrukture za varovanje meja, pa tudi pri nadzoru, preprečevanju

nedovoljenega prehajanja meja in boju proti čezmejnemu kriminalu v skladu z obstoječim pravnim okvirom;

5. priznava, da Komisija s pomočjo orodij za pravno državo, vključno z letnim poročilom o stanju pravne države, stalno spremlja merila pravne države, vendar je še vedno zaskrbljen, da bi se lahko v letnem poročilu o stanju pravne države s pretirano diplomatskim pristopom in neločevanjem med posameznimi in sistemskimi vprašanji zmanjšala resnost nekaterih najhujših in/ali vztrajnih kršitev načela pravne države; poudarja, kako pomembno je, da ocene temeljijo na posebnih in merljivih kazalnikih, vključno z neodvisnimi dokazi o praktičnem izvajanju, da se zagotovi natančnejša in bolj kvalitativna ocena merila pravne države; podpira povezovanje finančnih instrumentov, vključno s sredstvi za okrevanje, s skladnostjo z dodatnimi mejniki in spoštovanjem načel pravne države, hkrati pa poziva Komisijo, naj sprejme bolj sistematičen, predvidljiv in pregleden pristop k zamrznitvi ali odmrznitvi sredstev na podlagi objektivnih meril; ponovno obžaluje in izraža resno zaskrbljenost glede zakonitosti sklepa Komisije, v katerem je menila, da je bil na Madžarskem izpolnjen horizontalni omogočitveni pogoj iz Listine glede neodvisnosti sodstva, kar je madžarskim organom omogočilo, da vložijo zahtevke za povračilo v višini do približno 10,2 milijarde EUR sredstev Unije; poziva Komisijo, naj v vse proračunske instrumente in postopke vključi pogoje v zvezi z demokracijo, pravno državo in temeljnimi pravicami ter jih spremlja in varuje ter naj po potrebi nadalje in nemudoma uporabi uredbo o pogojevanju s pravno državo; poziva Komisijo, naj sprejme ukrepe za celovito izvajanje priporočil Parlamenta o vzpostavitvi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice, ki so del njegove resolucije z dne 25. oktobra 2016[1], pri čemer naj upošteva razvoj dogodkov v vmesnem času, ter poskrbi za to, da bodo ocene meril pravne države časovno omejene ter da bodo ugotovitve v poročilu povezane z zavezujočimi ukrepi, ki bodo natančnejši in bolj kvalitativni od trenutno veljavnih, pri čemer naj se ne opira le na zakonodajne spremembe, temveč tudi na dejanske in neodvisne dokaze o njihovem izvajanju v praksi;

6. ponovno izraža veliko zaskrbljenost zaradi zamud pri postopkih Komisije za odobritev dostopa do dokumentov; poziva Komisijo, naj sprejme takojšnje in konkretne ukrepe za hitro odpravo teh pomanjkljivosti v skladu s priporočili Parlamenta ter poskrbi za pravočasen, učinkovit in pregleden dostop do dokumentov;

7. še naprej močno obžaluje, da Komisija ni sprejela izvršilnih ukrepov in ni dodatno ukrepala na podlagi priporočil Parlamenta v zvezi z uporabo programa Pegasus in podobne vohunske programske opreme ter vzpostavitvijo mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice v obliki medinstitucionalnega sporazuma; nujno poziva Komisijo, naj spoštuje načelo lojalnega sodelovanja med institucijami Unije in ustrezno ukrepa na podlagi priporočil Parlamenta; nadalje jo poziva, naj brez nepotrebnega odlašanja predstavi akcijski načrt za preprečevanje zlorabe vohunske programske opreme v Uniji, pri čemer naj v celoti izkoristi vsa razpoložljiva zakonodajna in nezakonodajna sredstva iz Pogodb.

---

[1] Resolucija Evropskega parlamenta z dne 25. oktobra 2016 s priporočili Komisiji o uvedbi mehanizma EU za demokracijo, pravno državo in temeljne pravice (2015/2254(INL)) (UL C 215, 19.6.2018, str. 162).

PRILOGA: SUBJEKTI ALI OSEBE, OD KATERIH JE PRIPRAVLJAVEC MNENJA PREJEL PRISPEVKE

Pripravljavec mnenja kot izključno pristojen izjavlja, da ni prejel nobenih prispevkov od subjektov ali oseb, ki bi jih bilo treba navesti v tej prilogi v smislu člena 8 Priloge I Poslovnika.

INFORMACIJE O SPREJETJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

Datum sprejetja	6.2.2025
Izid končnega glasovanja	+: 40 –: 14 0: 6
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Magdalena Adamowicz, Giuseppe Antoci, Jaume Asens Llodrà, Nikola Bartůšek, Krzysztof Brejza, Saskia Bricmont, Jaroslav Bžoch, Veronika Cifrová Ostrihoňová, Lena Düpont, Marieke Ehlers, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Branko Grims, Evin Incir, Irena Joveva, Erik Kaliňák, Marina Kaljurand, Fabienne Keller, András László, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Michael McNamara, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Petra Steger, Cecilia Strada, Georgiana Teodorescu, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Charlie Weimers, Sophie Wilmès, Alessandro Zan, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Fredi Beleris (Fredis Beleris), David Casa, Sigrid Friis, Markéta Gregorová, Hannah Neumann, Gaetano Pedulla', Sandro Ruotolo, Oliver Schenk, Alexander Sell, Bartłomiej Sienkiewicz, Malika Sorel, António Tânger Corrêa, Marco Tarquinio, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Peter Volgin (Petar Volgin), Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Lucia Yar
Poslanci iz člena 216(7) Poslovnika, navzoči pri končnem glasovanju	Bart Groothuis, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Pär Holmgren, Sérgio Humberto, Evelyn Regner, Carla Tavares, Ingeborg Ter Laak

POIMENSKO GLASOVANJE PRI KONČNEM GLASOVANJU V ODBORU, ZAPROŠENEM ZA MNENJE

40	+
ECR	Georgiana Teodorescu, Charlie Weimers
ESN	Alexander Sell, Milan Uhrík
PPE	Magdalena Adamowicz, Fredi Beleris (Fredis Beleris), Krzysztof Brejza, David Casa, Lena Düpont, Branko Grims, Sérgio Humberto, Oliver Schenk, Bartłomiej Sienkiewicz, Ingeborg Ter Laak, Pekka Toveri, Loránt Vincze, Axel Voss, Michał Wawrykiewicz, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Veronika Cifrová Ostrihoňová, Sigrid Friis, Raquel García Hermida-Van Der Walle, Bart Groothuis, Irena Joveva, Fabienne Keller, Michael McNamara, Sophie Wilmès, Lucia Yar
S&D	Evin Incir, Marina Kaljurand, Juan Fernando López Aguilar, Evelyn Regner, Sandro Ruotolo, Birgit Sippel, Krzysztof Śmiszek, Cecilia Strada, Marco Tarquinio, Carla Tavares, Alessandro Zan

14	-
ESN	Peter Volgin (Petar Volgin)
NI	Erik Kaliňák
PfE	Nikola Bartůšek, Jaroslav Bžoch, Marieke Ehlers, András László, Malika Sorel, Petra Steger, António Tânger Corrêa, Tom Vandendriessche
The Left	Giuseppe Antoci, Rima Hassan, Anja Hazekamp, Gaetano Pedulla'

6	0
Verts/ALE	Jaume Asens Llodrà, Saskia Bricmont, Markéta Gregorová, Pär Holmgren, Erik Marquardt, Hannah Neumann

Uporabljeni znaki:
+ : za
- : proti
0 : vzdržani